

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวางแผนการทดลอง

ทำการแบ่งการทดลองเป็น 4 ชุด โดยแบ่งตามสัดส่วนของแมกนีเซียมและแคลเซียมได้แก่ 1:1, 2:1, 4:1 และ 5:1 อัตราส่วน 3:1 เป็นชุดควบคุม ทำการทดลองที่ระดับความเค็ม 10, 20 และ 30 ppt ทำ 3 ซ้ำต่อการทดลอง (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ความเข้มข้นของแมกนีเซียมและแคลเซียมตามสัดส่วนต่างๆ ที่ความเค็ม 3 ระดับ

ความเค็ม (ppt)	Ratio of Mg:Ca									
	1:1		2:1		3:1 Control		4:1		5:1	
	Mg (mg/l)	Ca (mg/l)	Mg (mg/l)	Ca (mg/l)	Mg (mg/l)	Ca (mg/l)	Mg (mg/l)	Ca (mg/l)	Mg (mg/l)	Ca (mg/l)
10	500	500	500	250	500	160	660	160	820	160
20	900	900	900	450	900	280	1180	280	1460	280
30	1300	1300	1300	650	1300	400	1700	400	2100	400

การเตรียมกุ้งขาวและวิธีการทดลอง

รวบรวมกุ้งขาวจากบ่อเลี้ยงระบบพัฒนาอายุประมาณ 2 เดือน ความยาวลำตัวเฉลี่ย (total length) 10.4 ± 0.09 cm และน้ำหนักเฉลี่ย 8.29 ± 0.08 g ที่มีลักษณะสมบูรณ์แข็งแรง 70 ตัว/ตารางเมตร และทำการติดเครื่องหมายแต่ละตัวทุกตัวเพื่อตรวจสอบการลอกคราบ

การเตรียมน้ำและการปรับสภาพกุ้งขาว

เตรียมน้ำทะเลลงบ่อพักน้ำที่เตรียมไว้ วัดความเค็มแล้วปรับความเค็มด้วยน้ำจืดให้ได้ระดับความเค็มน้ำ 20 ppt เติมน้ำในถังไฟเบอร์กลาสขนาด 200L ปริมาตร 100L นำกุ้งที่ติดเครื่องหมายมาทำการปรับความเค็มน้ำที่ระดับ 10, 20, และ 30 ppt วิธีการปรับความเค็มน้ำที่ใช้ในการเลี้ยงกุ้งขาวจะค่อยๆ ปรับความเค็มน้ำจากความเค็ม 20 ppt ขึ้นและลงให้ได้ความเค็มที่ต้องการภายใน 1 วัน และเมื่อได้ความเค็มที่ต้องการแล้วเลี้ยงกุ้งต่อไปอีก 5 วันก่อนเริ่มทดลอง

การเติมแร่ธาตุ

ทำการเติม CaCl_2 และ $\text{MgCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ ในปริมาณต่าง ๆ กัน ในน้ำความเค็ม 3 ระดับ ปริมาตร 20 ลิตร เพื่อให้ได้ปริมาณ Ca และ Mg โดยเติมแร่ธาตุ 2 ครั้ง เติมน้ำวันเว้นวัน (ตารางที่ 2) และพบความเข้มข้นของ Cl เพิ่มขึ้น (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 ความเข้มข้นของ CaCl₂ และ MgCl₂·6H₂O ที่เติมลงในน้ำเลี้ยงกุ้งขาว

ความเค็ม (ppt)	Mg:Ca							
	1:1 (g/L)		2:1 (g/L)		4:1 (g/L)		5:1 (g/L)	
	MgCl ₂ ·6H ₂ O	CaCl ₂ (Ca)	MgCl ₂ ·6H ₂ O	CaCl ₂ (Ca)	MgCl ₂ ·6H ₂ O (Mg)	CaCl ₂	MgCl ₂ ·6H ₂ O (Mg)	CaCl ₂
10	-	0.94 (340)	-	0.25 (90)	1.36 (160)	-	2.72 (320)	-
20	-	1.72 (620)	-	0.47 (170)	2.37 (280)	-	4.74 (1460)	-
30	-	2.5 (900)	-	0.69 (250)	3.93 (400)	-	7.86 (2100)	-

หมายเหตุ ที่สัดส่วน 3:1 ไม่มีการเติม

ตารางที่ 3 ความเข้มข้นของ Cl ที่ได้จากการเติม CaCl₂ และ MgCl₂·6H₂O

ความเค็ม (ppt)	Mg:Ca			
	1:1	2:1	4:1	5:1
	Cl (mg/L)	Cl (mg/L)	Cl (mg/L)	Cl (mg/L)
10	595	158	466.44	932.88
20	1085	298	816.27	1632.54
30	1575	438	1166.10	2332.20

การให้อาหาร

ให้อาหารสำเร็จรูปมีโปรตีนไม่ต่ำกว่า 35% ไขมันไม่ต่ำกว่า 5% ความชื้นไม่มากกว่า 11% กากไม่มากกว่า 3% ให้อาหารประมาณ 5% ของน้ำหนักตัวกุ้ง วันละ 3 ครั้ง ใช้ระบบน้ำแบบปิด (closed system)

การตรวจสอบคุณภาพน้ำ

ระหว่างทำการทดลองทำการตรวจวัด ปริมาณออกซิเจนละลาย อุณหภูมิ ความเค็มน้ำ ด้วยเครื่อง YSI Incorporated model # 85/10 ตรวจสอบทุก ๆ 7 วัน และทำการตรวจสอบความเข้มข้นแอมโมเนีย ไนโตรท์ และ อัลคาไลน์ตี ด้วยวิธีการวัดค่าการดูดกลืนแสง ส่วนการวัดความเข้มข้นของแคลเซียมและแมกนีเซียมในน้ำใช้เครื่อง X-ray fluorescent spectrophotometer Oxford ED²⁰⁰⁰ ตามวิธีการของ Pratoomchat et al. (2002)

การบันทึกผลการ ทดลองด้านการเจริญเติบโต

ระหว่างการทำทดลองทุก ๆ วัน ทำการบันทึกจำนวนกุ้งที่ลอกคราบ จำนวนที่ตาย และลักษณะการตายของกุ้ง และทุก 15 วันจะทำการชั่งน้ำหนัก และวัดขนาดความยาว ตลอดระยะเวลา 2

เดือน เพื่อนำมาตรวจสอบพารามิเตอร์ที่เกี่ยวกับการเจริญเติบโต เช่น การเจริญเติบโตในแต่ละวัน (ADG) อัตราการเจริญเติบโตจำเพาะ (SGR) เปอร์เซ็นต์การเพิ่มน้ำหนัก (% WG) และอัตราการแลกเนื้อ (FCR)

การเก็บตัวอย่างเลือด การเตรียมพลาสมา เปลือก และตับ การวัดปริมาณของแร่ธาตุในพลาสมา เปลือก และตับ

การเก็บตัวอย่างเลือด

หลังจากเลี้ยงกุ้งจนครบ 2 เดือน จึงทำการสุ่มตัวอย่างกุ้งแต่ละการทดลองมาเก็บตัวอย่างเลือดโดยวิธีดังนี้

ก. หลังจากงดอาหารเป็นเวลา 1 วัน จึงคัดเลือกกุ้งที่มีระยะลอกคราบ D0 มาจำนวนเท่า ๆ กัน (5 ตัวอย่าง / ซ้ำ) ในแต่ละการทดลอง

ข. ทำการดูดเลือดกุ้งโดยใช้เข็ม เบอร์ 27 Tuberculin ขนาด 1.0 มิลลิลิตร แทงลงบริเวณโคนขาเดินคู่ที่ 5

ค. นำเลือดเก็บไว้ใน Eppendroff โดยผสม 30 % tri-sodium citrate เพื่อป้องกันไม่ให้เลือดแข็งตัว (anticoagulant) ลงไปในอัตราส่วน 1:1 (ใช้เลือด 0.7 มิลลิลิตร: 30 % tri- sodium citrate 0.7 มิลลิลิตร) เขย่าให้เข้ากัน

การเตรียมพลาสมา

ก. นำเลือดกุ้งที่ผสม 30 % tri-sodium citrate ไปปั่นเพื่อให้ตกตะกอนด้วยเครื่อง micro centrifuge เพื่อให้ตกตะกอนรวมตัวกันที่กันหลอดด้วยแรงเหวี่ยง 14,000 g ที่ อุณหภูมิ 4°C นาน 20-25 นาที

ข. ชุดของเหลวส่วนบน (supernatant) ซึ่งก็คือพลาสมาปริมาตร 1 มิลลิลิตรเก็บไว้ใน eppendroff ใหม่เพื่อใช้เป็นตัวอย่างวิเคราะห์หาปริมาณแร่ธาตุต่าง ๆ ต่อไป

การเตรียมตัวอย่างเปลือก และตับ

เมื่อตัวอย่างกุ้งที่ทำการเก็บเลือดแล้ว จึงทำการแกะเปลือกกุ้งแต่ละตัวของแต่ละการทดลอง การทดลองละ 6 ตัว นำมาล้างให้สะอาดด้วยน้ำบริสุทธิ์ยิ่งยวด (deionized water) 2 รอบ นำเปลือกที่ล้างแล้วไปอบในตู้อบด้วยอุณหภูมิ 100°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง นำเปลือกที่อบแล้วชั่งน้ำหนักรอบแรก แล้วนำไปอบต่ออีก 2 ชั่วโมง นำกลับมาชั่งน้ำหนักอีก จนได้น้ำหนักแห้งคงที่ จึงนำเปลือกกุ้งแต่ละตัวที่อบแห้ง (คราบ) แล้วมาบดในโกร่งบด (ceramic mortar) ให้ละเอียด แล้วนำไปร่อนด้วยตะแกรงตาถี่ ขนาด 150 μm . ให้ได้ปริมาณ 1 กรัม เพื่อรอการวิเคราะห์ปริมาณแร่ธาตุต่างๆ ต่อไป โดยเก็บไว้ในโถดูดความชื้น (desiccators) ส่วนตับจะทำการแยกมาจากกุ้งแต่ละตัวของแต่ละการทดลอง การทดลองละ 6 ตัว ไปอบในตู้อบด้วยอุณหภูมิ 100°C เป็นเวลา 3-5 วัน แล้วนำมาย่อยด้วยกรดไนตริกที่ความเข้มข้น 6 N แล้วนำไปวิเคราะห์ปริมาณแร่ธาตุ ต่อไป

การวัดปริมาณของแร่ธาตุในพลาสมา ตับ และเปลือก

นำตัวอย่างทั้ง 3 ชนิดใส่ cup โดยด้านล่างหุ้มด้วย prolene film แล้วนำไปวัดปริมาณของ Na, Ca, K, Mg, P และ Cl ด้วยเครื่อง X- ray fluorescent spectrophotometer Oxford ED²⁰⁰⁰ ตามวิธีการของ Pratoomchat et al. (2002) จะได้ปริมาณของแร่ธาตุต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นมีหน่วยเป็น mg/l ส่วนตับและเปลือกจะมีหน่วยเป็น mg/g

การจดบันทึกข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

บันทึกผลระยะเวลาที่กุ้งใช้ในการลอกคราบ 3 ครั้ง หลังจากที่กุ้งมีการลอกคราบไปแล้วครั้งแรก ขนาดความยาวและน้ำหนักที่เพิ่มขึ้น ของกุ้งแต่ละตัวทุกชุดการทดลอง จำนวนกุ้งตายและลักษณะอาการของกุ้งทดลองที่ตาย เพื่อนำมาตรวจสอบ %น้ำหนักและความยาวมีเพิ่มขึ้น ความถี่ของการลอกคราบ การรอดตาย รวมถึงความเข้มข้นของ Ca และ Mg ที่ใช้ไปมาหาความแตกต่างทางสถิติด้วยการวิเคราะห์ด้วยวิธี Duncan's New multiple range test ด้วยโปรแกรม SPSS for windows version 11.5 License code 30025 36098 54100 85475 59009 9625